

Enheten för handel och tekniska regler

YTTRANDE

2023-08-18 Dnr 2023/00642-3

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Endast via e-post.

Ds 2023:9 En säkrare tillgång till vattenreningskemikalier

Er ref. LI2023/02294

Sammanfattning

Kommerskollegium tackar för möjligheterna att lämna synpunkter. Kommerskollegium uppskattar den EU-rättsliga bedömning som utredningen gjorts, men anser att även ytterligare aspekter kan ingå, se nedan. Bedömningen bör bifogas vid anmälan enligt direktiv (EU) 2015/1535.

Kommerskollegium bedömer att Regeringskansliet ska anmäla förslaget till *lag om omfördelning av vattenreningskemikalier vid vissa allvarliga bristsituationer* i enlighet med direktiv (EU) 2015/1535 då det utgör tekniska föreskrifter.

Om förslaget skulle kunna ha en väsentlig påverkan på internationell handel kan det även behöva anmälas enligt WTO:s TBT och SPS-avtal. Kommerskollegium överlämnar den närmare bedömningen i denna del till Regeringskansliet.

Kommerskollegium bedömer vidare att förslaget inte behöver anmälas enligt direktiv 2006/123/EG eftersom det inte innehåller nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Generella synpunkter

Kommerskollegium uppskattar att utredningen har gjort en utförlig bedömning av förslagets förenlighet med de grundläggande reglerna för den fria rörligheten på EU:s inre marknad. Kommerskollegium instämmer i bedömningen att förslaget skulle kunna ses som en förbjuden åtgärd i enlighet

med artikel 35 FEUF¹. Kommerskollegium instämmer i att det finns legitima intressen som kan berättiga införandet av reglerna. Precis som har lyfts fram är det viktigt att denna typ av ingrepp sker med beaktande av proportionalitetsprincipen. Inga andra, mindre ingripande lösningar, ska finnas att tillgå.

Kommerskollegium vill lyfta fram att ersättningsnivåer i relation till marknadsvärde och skada är aspekter som bör ingå i en bedömning av om förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Det faktum att omfördelning från privata aktörer endast ska ske som en sista utväg kan också vägas in i en sådan bedömning. Kommerskollegium har i övrigt inga invändningar mot bedömningen i sak.

Kommerskollegium vill dock betona vikten av att dessa överväganden bifogas till anmälan i enlighet med direktiv (EU) 2015/1535 så att de kommer kommissionen och övriga medlemsstater till del vid deras granskning av förslaget.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535² och WTO:s TBT-avtal, Agreement on Technical Barriers to Trade. Tekniska föreskrifter som rör livsmedel kan vara anmälningspliktiga i enlighet med WTO:s SPS-avtal, Agreement on Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.³ Tekniska regler är bland annat krav på varors egenskaper eller krav på provning, begränsningar av hur av vara får användas, krav på återvinning av varor eller vissa förbudsbestämmelser.⁴

Genom förslaget till *lag om omfördelning av vattenreningskemikalier vid vissa allvarliga bristsituationer* kan bl.a. näringsidkare tvingas avstå vattenreningskemikalier till staten, vilket kan påverka saluföringen av kemikalierna eller produktion och saluföring av produkter som är beroende av vattenreningskemikalier. Förslaget kan därmed fungera som någon typ av

¹ Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (anmälningsdirektivet).

³ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁴ Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

förbud mot saluföring, t.ex. en exportrestriktion, eller en begränsning av användning av produkterna. Kommerskollegium bedömer att förslaget utgör en teknisk föreskrift som ska anmälas i enlighet med direktiv (EU) 2015/1535.

Kommerskollegium rekommenderar att Regeringskansliet uppdrar åt kollegiet att anmäla förslaget till kommissionen.

Förslaget till ändring i *offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641)* omfattas inte av anmälningsplikt då det ej utgör tekniska föreskrifter.

Anmälningsplikt enligt WTO:s TBT och SPS-avtal.

Anmälningspliktiga tekniska föreskrifter enligt WTO:s TBT-avtal är bland annat krav på produktionsmetoder, krav på varors egenskaper eller krav på att varor ska provas. Åtgärder som rör dricksvatten kan dock även omfattas av WTO:s SPS-avtal.⁵ En åtgärd kan t.ex. omfattas av WTO:s SPS-avtal om den vidtas för att skydda människors liv och hälsa från risker som kommer av kontaminerade livsmedel.

I båda fallen krävs att åtgärden har en väsentlig verkan på handeln mellan WTO:s medlemsstater. Om Regeringskansliet bedömer att förslaget kan ha en sådan verkan kan en anmälan behöva göras. Kommerskollegium kan vara behjälplig med ytterligare bedömning kring anmälan enligt WTO:s regelverk.

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 20 § p 6 förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet följer att Regeringskansliet ska anmäla förslag till författningar i enlighet med informationsförfaranden som följer av Sveriges medlemskap i EU. Ett sådant förfarande föreskrivs i tjänstedirektivet avseende nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet.⁶

Kommerskollegium bedömer att förslaget inte innehåller nya eller ändrade krav på tjänsteverksamhet och att det därför inte behöver anmälas enligt tjänstedirektivet.

Ärendet har avgjorts av vikarierande enhetschefen Anna Sabelström efter föredragning av utredaren Katarina Paul. I ärendets slutliga handläggning har utredaren Nikita Feiz deltagit.

---

⁵ The WTO Agreement Series, Sanitary and Phytosanitary Measures, s. 13

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5.

Stockholm som ovan

Anna Sabelström

Vikarierande enhetschef

Katarina Paul

Utredare